

Доротюк О. Г.

науковий співробітник відділу профільного навчання

Інститут педагогіки Національної академії педагогічних наук України

м. Київ, Україна

КРИТЕРІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧИТЕЛЯ

Об'єктивна оцінка учительської праці сприяє справедливій соціальній обстановці в школі, та відсутності конфліктів. Проблема полягає у подвійному визначенні цієї оцінки: з одного боку її визначає адміністрація і процедура атестації, а з іншої – це самооцінка самого вчителя. Педагогічна праця складна і трудомістка, якщо учитель затрачує багато часу на підготовку та на пошук нових методів викладання, йому важко усвідомити, що хтось інший, більш творчий чи талановитий може бути більш ефективним.

Для аналізу професійної компетентності Маркова А. К. виділяє три базові категорії.

«Педагогічна діяльність, педагогічне спілкування та особистість – три основні сторони праці учителя.»[1]. Особистість, звичайно, відіграє головну роль, оскільки тут і зміст його діяльності і вплив його ціннісних орієнтацій на культуру спілкування і ставлення до інновацій.

Мірилом досягнень вчителя є зміни в пізнанні та поведінці його учнів. Наші дослідження показали, що особистість педагога відіграє значну роль в педагогічному процесі. Клас – це його театр, у якому він є режисером і провідним актором і всі сценарії, які не створені ним, все ж не розігруються без його участі, і якщо режисер талановитий, то життя в класі проходить по Станіславському: щиро і чесно. Клас – є його дім, побудований за його ідеєю, в ньому прописані моральні установки, притаманні вчителю, він там господар і суддя і товариш. Виходячи з цього, можна визначити головний критерій професіоналізму – уміння вчителя володіти собою. Результати досліджень підтверджують той факт, що, вчитель, який може вийти із себе на робочому місці не викликає поваги і довіри у дітей. Другим критерієм педагогічної компетентності є професійні знання та уміння, із яких вчитель вибудовує свою індивідуальну майстерність.

Третій фактор полягає в наступному: професійний успіх мають ті педагоги, які володіють інтелектуальною гнучкістю, незалежним та критичним мисленням. Четвертий визначає основу педагогічної діяльності – справедливість вчителя. Соціум для учнів – це школа, однокласники та вчителі. Тому несправедливість педагога трактується ними, як соціальна несправедливість, яка призводить до агресії.

«...Результатом будь – якої фрустрації, включаючи відносну депривацію, що, звичайно ж, і є однією із форм соціальної несправедливості, – може бути тільки агресія».[2]

Важливим елементом якості роботи вчителя повинно стати знання учнів, їх бачення процесу спілкування та навчання, їх навчальні індивідуальні можливості, їх потреби та мотиви.

Знання основ психології, вміння діагностувати та коректувати вікові кризи, визначати ключові здібності або причину неуспішності учнів – важливий критерій для оцінки професійної педагогічної компетентності. Равен підкреслює, як заваду для створення розвиваючого середовища наступне: «Педагоги не знали, як виявити інтереси дитини, а значить, і ті види діяльності, які скоріше за все будуть її «мотивувати»[3].

Ще одним важливим критерієм є задоволеність вчителя своєю роботою, як запобігання професійному вигоранню.

Висновок: Вчитель – це людина, яка формує особистості майбутніх дорослих членів суспільства та трудовий резерв країни. Він повинен усвідомлювати свою відповідальність і впродовж всього професійного життя удосконалювати свої знання, вміння та відповідати критеріям педагогічної компетентності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Маркова А. К. Психологический анализ труда учителя (с.365) Педагогическая психология. П.,2006, 412 с.
2. Агеев В. С. Межгрупповое взаимодействие. (с.96), М., 2009, 240с.
3. Равен Джон Компетентность в современном мире. (с.215) М., 2002, 396 с.

Колмикова О. О.

кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри гуманітарних дисциплін

*Дунайський інститут
Національного університету «Одеська морська академія»
м. Ізмаїл, Одеська область, Україна*

ЗАСТОСУВАННЯ «ПІДТРИМУЮЧИХ» СТРАТЕГІЙ ПРИ ВИКЛАДАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ МАЙБУТНІМ ФАХІВЦЯМ ТОРГІВЕЛЬНОГО ФЛОТУ

Поступове навчання за принципом від простого до складного (або «scaffolding» англійською мовою) вважається важливим елементом ефективного навчання. Термін має метафоричне значення – як при будівництві, коли ще не добудований дім підтримують за рахунок